

Identifikátor materiálu: **ICT-1-21**

Předmět	Informační a komunikační technologie
Téma materiálu	Další programové vybavení
Autor	Ing. Bohuslav Nepovím
Anotace	Student si procvičí / osvojí databázové systémy.
Druh učebního materiálu	Prezentace (Výklad / Test)
Typ vzdělávání	Střední škola / SOU
Ročník	1.
Datum vytvoření	Říjen 2012

Základy informačních a komunikačních technologií

Další programové vybavení

Databáze

Jedná se o systém pro ukládání dat ve formě mezi sebou provázaných tabulek. V dnešní době jsou nejrozšířenějšími databázovými modely takzvaná relační databáze a objektově-relační databáze.

Databázi si lze představit jako soubor dat, který slouží pro popis reálného světa (např. evidence osob, registr podnikatelů, sklad chemikálií a podobně).

Je to vlastně tabulka **entit** a **atributů**. Entitou rozumíme prvek reálného světa (např. město, člověk, stroj), který je popsán svými charakteristikami - vlastnostmi. Ty se většinou označují jako atributy např. jméno, příjmení, stav

- Databáze dnes jsou v drtivé většině spravovány pomocí různých klonů jazyka SQL. Na osobních počítačích jsou provozované především relační systémy, jako je např. Microsoft Access, Paradox .
- Předchůdcem databází byly papírové kartotéky. Umožňovaly uspořádávání dat podle různých kritérií a zařizování nových položek. Veškeré operace s nimi prováděl přímo člověk. S kartotékou se dnes běžně setkáváme u obvodních doktorů. Správa takových kartoték byla v mnohém podobná správě dnešních databází.

Výhoda databází

- Hlavní výhodou databázových systémů je oddělení dat od aplikací a jejich sofistikovaná správa a údržba konzistence. Databáze jsou odděleny nejen od aplikace, ale také od operačních systémů a to umožňuje pracovat s databází z téměř libovolného prostředí.
- Můžeme využívat víceuživatelský přístup (až tisíce uživatelů) a současně pracovat se společnými daty. Takto mohou být data dostupná například přes internet, což znamená dostupnost z téměř kteréhokoliv zařízení schopného datové komunikace kdykoliv a kdekoliv.

Nevýhoda databází

- Co se týče hardwaru kladou obvykle databázové systémy velké nároky na vnitřní paměť počítače, ale i na vnější paměti při uložení rozsáhlejších databází.
- V případě špatného návrhu struktury plýtváním místem.
- Nehodí se na všechno – nevhodné na ukládání dopisů, fotek, videí,...

Databázový systém

Je systém řízení báze dat (**SŘBD**) + databáze (**DB**).

SŘBD je softwarové vybavení, které zajišťuje práci s databází, **DB** je kolekce dat. Databázový systém musí být schopen efektivně pracovat s velkým množstvím dat a spravovat je.

Pro práce s daty podporují SŘBD zejména funkce:

CREATE - vytvoření báze dat

INSERT - vkládání dat

UPDATE - aktualizace dat

DELETE - rušení dat

SELECT - výběr z báze dat

Mezi SŘBD patří programy jako Oracle, MS SQL Server, Sybase, Informix (placené) a MySQL, mSQL a PostgreSQL (freeware).

Ekonomický a informační systém

Ekonomické systémy stále zvětšují svůj záběr a pomalu přibírají oblasti, které dříve stály mimo ně, případně byly řešeny jen rámcově. Software tak spěje od ekonomiky k detailnímu sledování výroby, řízení logistiky, mobility, pokročilému reportingu nebo procesnímu řízení. V minulosti tyto oblasti nebyly zahrnuty a řešeny vůbec, nebo byly zastoupeny například pouze finálními doklady. Vhodným příkladem ve výrobní společnosti je výdej do výroby a příjem výrobku zpět z výroby na sklad. Současným trendem je postupné sledování celého procesu výroby (výkony lidí, postupnou realizaci, dílčí spotřeby materiálů atd.) i po dobu výroby, čímž se systémy stávají komplexnější.

Účetní program - ekonomický software

Je ucelený informační systém pro drobné podnikatele až střední firmy a neziskové organizace. Systém hluboce provázaných evidencí skladů s fakturami, prodejkami dodacími listy, nabídkami, poptávkami, objednávkami, zakázkami (stavební, montážní, na opravy, obchodní), s vazbou na adresář firem, jejich požadavky a nabídky. Nad tímto jádrem je postavena záznamní povinnost pro DPH dovedená až do tisku přiznání k DPH, dlouhodobý majetek s výpočty odpisů, knihy jízd, korespondence apod. Platby v různých měnách, elektronické platební příkazy a načítání výpisů pro většinu homebanking tuzemských bank.

Účetních informačních systémů je mnoho: Helios, ISYS, Pohoda, Money S3 a S4, ...

Počítačové hry

- **Počítačová hra** je hra provozovaná na nějakém počítači, dnes obvykle na PC či Macintosh. Jedná se o druh programového vybavení vydávaného na nějakém optickém nosiči (DVD, Blu-Ray), který se vkládá do PC přes optickou mechaniku k tomu určenou. Počítačová hra slouží k zábavě, uvolnění a relaxaci.

Moderní počítačové hry mají vysoké hardwarové požadavky, vyžadují pro komfortní provoz rychlý procesor, velkou operační paměť, výkonnou grafickou kartu a jiné hardwarové komponenty. Hry většinou svými moderními technologiemi předvádí možnosti současného hardwarového pokroku.

Hra

Každá počítačová hra se skládá z virtuálního světa, do kterého může hráč pomocí komponent připojených k počítači (myš, klávesnice a další) vstoupit a nějakým způsobem ovlivňovat dění takového virtuálního prostředí. Námětem počítačové hry může být naprosto cokoliv.

Žánry do kterých se počítačové hry dělí:

- Adventury
- Akční
- Logické
- RPG (Role playing game) – hra na hrdiny
- Simulátory
- Sportovní
- Strategie
- Závodní

Herní výrazy

- *New Game* (Nová hra)
- *Load Game* (Načíst hru)
- *Save game* (Uložit hru)
- *Settings* (Nastavení)
- *Single player* (Hra pro jednoho hráče)
- *Multi player* (Hra více hráčů)
- *Game Over* (Konec hry)
- *Pause/Continue*
- *Exit*
- *Level* (Úroveň)
- *Score* (Body)

Online hry

Online hra je počítačová hra, která umožňuje hraní prostřednictvím lokální sítě či internetu.

Webová hra

Je online hra, kterou hráči ovládají pouze prostřednictvím webového prohlížeče. Výhodou takových her je jednoduchá dosažitelnost (nemusí se instalovat), nevýhodou bývá horší grafické zpracování a omezenější funkcionality.

Na internetu existuje celá řada herních serverů:

- <http://onlinehry.idnes.cz/>
- <http://www.gamepark.cz/>
- <http://www.webhry.cz/>

Programovací jazyky

Programovací jazyky jsou jazyky sloužící k tvorbě počítačových programů (programování). Programování je proces algoritmizace dané úlohy, tj. vytváření postupu, jenž vede k řešení dané úlohy. XML, HTML, apod. nejsou programovací jazyky, ale jazyky značkovací.

Dělíme je na:

Nižší programovací jazyky jsou jazyky primitivní, jejichž instrukce odpovídají příkazům procesoru. To znamená, že procesor bude vykonávat ty instrukce, které programátor napíše. Jsou závislé na svém procesoru a nepřenositelné na jiný (nepříbuzný) procesor. Patří sem jazyk symbolických adres (Assembler) a strojový kód.

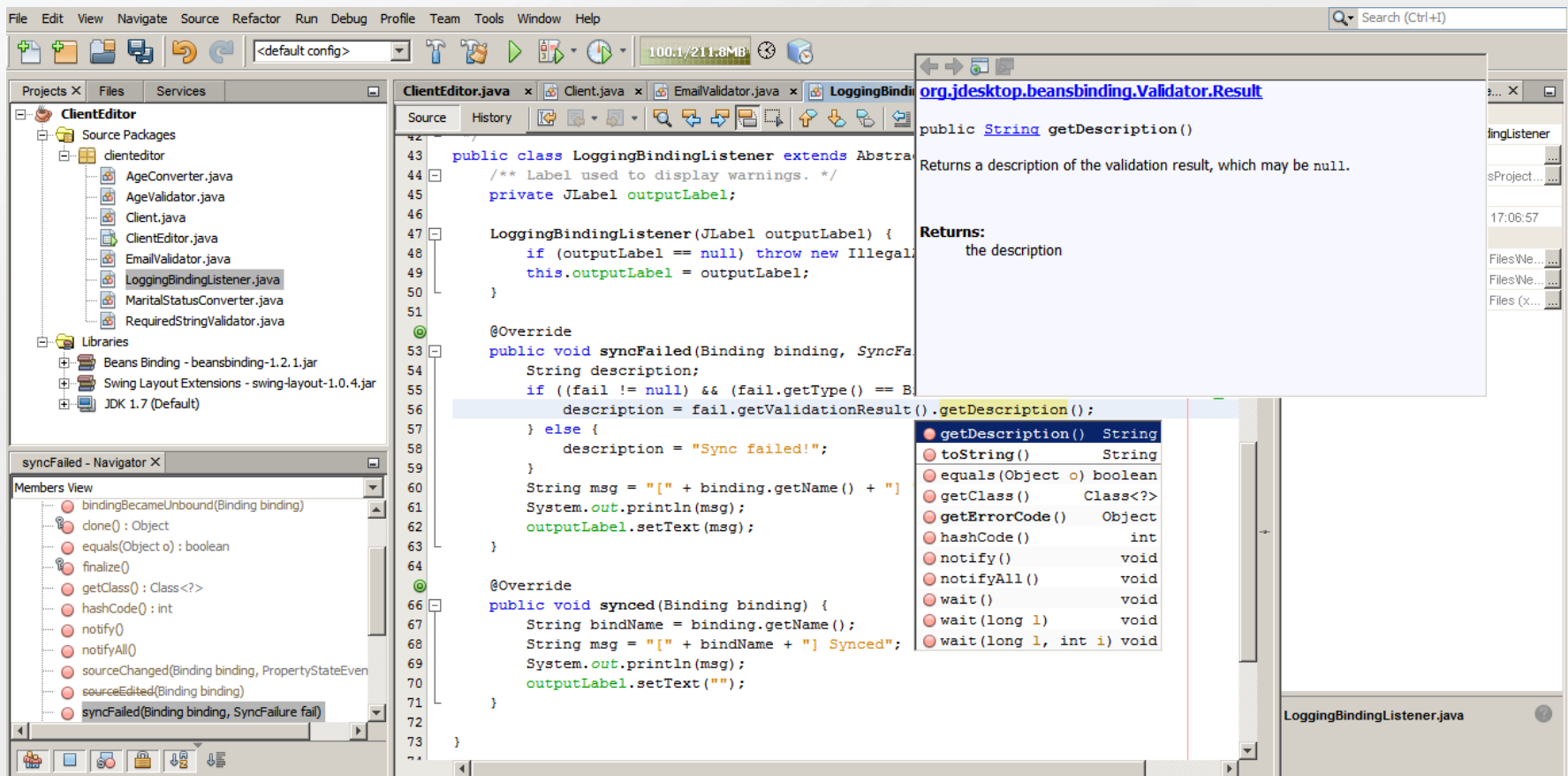
Vyšší (problémově orientované) **programovací jazyky** jsou podstatně srozumitelnější, struktura jejich zdrojových kódů je logická, nejsou závislé na strojových principech počítače. Do strojového kódu se převádějí kompilátorem. Patří sem jazyky:

- Basic - pro začátečníky, víceúčelový programovací prostředek.
- Pascal - strukturovaný výukový jazyk pro Dos.
- Delphi - z pascalu odvozený programovací jazyk pro os Windows
- Lisp - nejstarší neprocedurální jazyk. Veškeré problémy řeší pomocí symbolů a jejich seznamů. Používá se v programování umělé inteligence.
- Prolog - je to neprocedurální jazyk, popisuje programátorský problém pomocí logických výroků.
- Algol - algoritmický jazyk, byl zaměřen na řešení zejména vědeckých a technických úloh.
- **PHP** - nternetový skriptovací jazyk (serverový) používaný k tvorbě webových stránek.
- a mnoho dalších ...

Vývojové prostředí

Vývojové prostředí (IDE, *Integrated Development Environment*) je programové vybavení usnadňující práci programátorů, většinou zaměřené na jeden konkrétní programovací jazyk. Obsahuje editor zdrojového kódu, kompilátor, případně interpret a většinou také debugger. IDE obvykle představují samostatný program, v němž probíhá celý vývoj aplikací. Tento program poskytuje mnoho nástrojů pro vývoj, úpravu, překlad a ladění softwaru. Cílem IDE je shrnout schopnosti nástrojů programovacího jazyka do takové ucelené podoby, která teoreticky snižuje čas potřebný k porozumění jazyku a zvyšuje produktivitu vývojáře. Většina moderních IDE je grafická.

Některá IDE podporují více jazyků, jako například Eclipse nebo Netbeans, oboje vytvořené v Javě. Podpora pro alternativní jazyky je často poskytována prostřednictvím pluginů, které mohou být instalovány současně na stejném IDE. Například Eclipse a Netbeans mají pluginy pro C/C++, Python, Ruby, nebo PHP a některé další jazyky.

Otázky:

- Co je to databáze?
- Co je to databázový systém?
- Jaké databázové systémy znáte?
- Co je to ekonomický a informační systém?
- Jaký ekonomický a informační systém znáte?
- Co je to počítačová hra?
- K čemu slouží počítačová hra?
- Jaké žánry počítačových her znáš?
- Co je to online počítačová hra?
- Co je to programovací jazyk, k čemu slouží?
- Co je to vývojové prostředí, k čemu slouží?

Použité zdroje:

<http://www.dbsvet.cz/>, [28.10.2012]

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Datab%C3%A1ze>, [28.10.2012]

<http://www.systemonline.cz/ekonomicke-systemy/kam-kraci-ekonomicke-systemy.htm>, [28.10.2012]

<http://www.stormware.cz/>, [28.10.2012]

<http://bonusweb.idnes.cz/>, [3.11.2012]

http://cs.wikipedia.org/wiki/D%C4%9Bjiny_po%C4%8D%C3%ADta%C4%8Dov%C3%BDch_her_a_videoher, [3.11.2012]

http://cs.wikipedia.org/wiki/Po%C4%8D%C3%ADta%C4%8Dov%C3%A9_hry, [3.11.2012]

- **Použité zdroje:**

<http://www.zive.cz/programy/programovaci-jazyky-a-vyvojova-prostredi/pc-79>, [10.11.2012]

http://cs.wikipedia.org/wiki/V%C3%BDvojov%C3%A9_prost%C5%99ed%C3%AD, [10.11.2012]

http://cs.wikipedia.org/wiki/Programovac%C3%AD_jazyk, [10.11.2012]

http://netbeans.org/images_www/v7/1/screenshots/editor.png, [10.11.2012]